

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

THAI COMMUNITY PRODUCT STANDARD

มผช.๑๘๘/๒๕๕๙

ผลิตภัณฑ์จากต้นคลุ้มหรือต้นคล้า

TON KHUM OR TON KHA PRODUCTS

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

ICS 97.195

ISBN 978-616-346-352-4

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
ผลิตภัณฑ์จากต้นคลุ้มหรือต้นคล้า

มผช.๑๘๘/๒๕๕๙

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๒๐๒-๓๓๖๓-๔

ประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๒๑๑๖ (พ.ศ. ๒๕๕๙)

เรื่อง ยกเลิกและกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ผลิตภัณฑ์จากต้นคลุ้มหรือต้นคล้า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์จักสานต้นคลุ้ม มาตรฐานเลขที่ มผช.๑๘๘/๒๕๔๖ และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์จักสานต้นคล้า มาตรฐานเลขที่ มผช.๑๘๙/๒๕๔๖ และคณะอนุกรรมการพิจารณามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน คณะที่ ๒ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒๕-๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ยกเลิกมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์จักสานต้นคลุ้ม มาตรฐานเลขที่ มผช.๑๘๘/๒๕๔๖ และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์จักสานต้นคล้า มาตรฐานเลขที่ มผช.๑๘๙/๒๕๔๖ และกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์จากต้นคลุ้มหรือต้นคล้า ขึ้นใหม่

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจึงออกประกาศยกเลิกประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๙๔ (พ.ศ.๒๕๔๖) ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และฉบับที่ ๑๙๕ (พ.ศ. ๒๕๔๖) ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์จากต้นคลุ้มหรือต้นคล้า มาตรฐานเลขที่ มผช.๑๘๘/๒๕๕๙ ขึ้นใหม่ ดังมีรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ประกาศ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

ธวัช ผลความดี

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์จากต้นคลุ้มหรือต้นคล้า

๑. ขอบข่าย

- ๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมผลิตภัณฑ์ที่ทอ ถักสาน หรือประดิษฐ์จากเส้นต้นคลุ้มหรือต้นคล้า เป็นวัสดุหลักและทำด้วยมือ สำหรับใช้งานทั่วไป เป็นของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก
- ๑.๒ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ไม่ครอบคลุมดอกไม้ประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ตกแต่งหรือหุ้มด้วยถักสานจากพืชที่ได้ประกาศเป็นมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนแล้ว

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ ผลิตภัณฑ์จากต้นคลุ้มหรือต้นคล้า หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำเส้นต้นคลุ้มมาทอ ถักสาน หรือประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป อาจแต่งสีหรือย้อมสี เคลือบด้วยสารเคลือบผิว ประกอบหรือตกแต่งด้วยวัสดุอื่นเพื่อเพิ่มความแข็งแรงหรือความสวยงาม เช่น โลหะ ไม้ ไม้ไผ่ หวาย พลาสติก กระดาษแข็ง เชือก ผ้า เอ็น ดิน ลูกปัด ทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น กระบุง ชะลอม เสื่อ ฝาชี โคมไฟ ไซ ลอบ ตะข่อง
- ๒.๒ คลุ้ม หรือที่เรียกว่า แห้ง กะเตียง หมายถึง ชื่อไม้ล้มลุกในวงศ์ Marantaceae มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Donax canniformis* G. Forest K. Schum ต้นสูง ๓ เมตร สีเขียวเข้ม แตกแขนงตอนปลาย ผิวแข็ง ใบคล้ายต้นคล้า
- ๒.๓ คล้า หรือที่เรียกว่า แห้ง หล้าเช่าเปียง ก้านพร้าว คลุ่ม คลุ้ม ก้านแห้ง หมายถึง ชื่อไม้ล้มลุกในวงศ์ Marantaceae มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Schumannianthus dichotomus* Roxb. Gagnep. ต้นสูง ๑ เมตร ถึง ๒ เมตร แตกแขนงตามลำต้น ใบกว้าง
- ๒.๔ เส้นต้นคลุ้มหรือต้นคล้า หมายถึง ต้นคลุ้มหรือต้นคล้าที่มีอายุและขนาดเหมาะสม นำมาทำความสะอาด ขูดผิว ฝ่าเอาไส้ออก ทำให้แห้ง กรีด จัก หรือเลียดเป็นเส้นตามขนาดที่ต้องการ อาจมีการป้องกันเชื้อรา ฟอกสีหรือย้อมสีเพื่อความสวยงาม

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

๓.๑ ลักษณะทั่วไป

ต้องประณีต สวยงาม มีรูปแบบรูปทรงที่เหมาะสมกับการใช้งาน ไม่มีขอบคมและปลายแหลม ยกเว้นกรณีที่เป็นลักษณะเฉพาะของชิ้นงาน ไม่มีรอยแตก ขาด ผุ เปราะ รา หรือตำหนิที่เกิดจากการทำลายของแมลงปรากฏในชิ้นงานให้เห็นเด่นชัด ยกเว้นรอยที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือเป็นลักษณะเฉพาะของชิ้นงานซึ่งไม่มีผลเสียต่อการใช้งาน

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

๓.๒ การประกอบ (ถ้ามี)

ต้องเรียบร้อย ประณีต สวยงาม ติดแน่น เหมาะสมกับชิ้นงาน ไม่มีกลิ่นของสารเคมีและรอยเปื้อนของสารที่ใช้ยึดติดชิ้นส่วนเข้าด้วยกัน

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

๓.๓ การเย็บ (ถ้ามี)

๓.๓.๑ ต้องเรียบร้อย ประณีต ฝีเข็มสม่ำเสมอทั้งนอกและในตัวผลิตภัณฑ์ ริมต้องเรียบแน่น ไม่ย้วยหรือหลุดลุ่ย

๓.๓.๒ การบุด้วยแผ่นฟองน้ำ (ถ้ามี) ต้องมีผ้าหุ้มหรือปิดทับและเย็บให้เรียบร้อย แน่น ไม่ย้วยหรือหลุดลุ่ย ฝีเข็มสม่ำเสมอทั้งนอกและในตัวผลิตภัณฑ์

๓.๓.๓ การเย็บหุ้มริมผ้าหรือก้น (ถ้ามี) ต้องเรียบร้อย ประณีต ฝีเข็มสม่ำเสมอทั้งนอกและในตัวผลิตภัณฑ์

๓.๓.๔ การติดกระดุมหรือซิป (ถ้ามี) ต้องเรียบร้อย แน่น และไม่ย่น กรณีเป็นโลหะต้องไม่มีสนิม ขอบคม และปลายแหลม

๓.๓.๕ กรณีที่มีการซับใน (ถ้ามี) ต้องเย็บเรียบร้อย แน่น ไม่หลุดลุ่ยง่าย สีผ้าซับในต้องสีเดียวกันหรือใกล้เคียงกับสีของผลิตภัณฑ์ยกเว้นกรณีที่เป็นลักษณะเฉพาะของชิ้นงาน

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

๓.๔ ลวดลาย (ถ้ามี)

ต้องประณีต เรียบร้อย สวยงาม สม่ำเสมอ การต่อลวดลายต้องตรงตามลักษณะของลวดลาย

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

๓.๕ สี (ถ้ามี)

ต้องมีสีสม่ำเสมอ ติดแน่น ไม่ต่าง หลุด ลอก หรือเปื้อน ยกเว้นกรณีที่เป็นลักษณะเฉพาะของชิ้นงาน เมื่อจับหรือสัมผัสแล้วสีต้องไม่ติดมือ

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

๓.๖ การเก็บริม (ถ้ามี)

ต้องประณีต เรียบร้อย สวยงาม สม่ำเสมอตลอดชิ้นงาน

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

- ๓.๗ การประกอบหรือตกแต่งด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)
ต้องประณีต ดัดแน่น สวยงาม กลมกลืน และเหมาะสมกับชิ้นงาน รอยต่อต้องไม่แยกออกจากกัน ไม่มีกลิ่นของสารเคมีและรอยเปื้อนของสารที่ใช้ยึดติดชิ้นส่วนเข้าด้วยกัน ไม่มีขอบคมและปลายแหลม ยกเว้นกรณีที่เป็นลักษณะเฉพาะของชิ้นงาน กรณีใช้วัสดุประกอบหรือตกแต่งเป็นโลหะต้องไม่มีสนิม กรณีใช้วัสดุจากธรรมชาติต้องไม่มีราหรือตำหนิที่เกิดจากการทำลายของแมลง กรณีใช้พลาสติกต้องไม่มีเสี้ยนหรือครีป
การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ
- ๓.๘ การเคลือบผิว (ถ้ามี)
ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นคราบ แตก หลุด หรือลอก และไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงาม
การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ
- ๓.๙ การใช้งาน
ต้องสามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน
การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

๔. การบรรจุ

- ๔.๑ ให้หุ้มห่อหรือบรรจุผลิตภัณฑ์จากต้นคลุ้มหรือต้นคล้าในบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม สะอาด แข็ง ระบายร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์จากต้นคลุ้มหรือต้นคล้าได้
การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

๕. เครื่องหมายและฉลาก

- ๕.๑ ที่ฉลากหรือบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์จากต้นคลุ้มหรือต้นคล้าทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน
- (๑) ชื่อผลิตภัณฑ์ (ตามชื่อ มผช.) หรือชื่อที่สื่อความหมายตาม มผช. เช่น ชะลอมต้นคลุ้ม เสือต้นคลุ้ม กระบุงจักสานต้นคลุ้ม กระเป๋าจักสานต้นคล้า ที่รองจานต้นคล้า กระติบต้นคล้า
 - (๒) ขนาดหรือมิติ (ถ้ามี) เป็นเซนติเมตรหรือนิ้ว
 - (๓) กรณีใช้สีธรรมชาติย้อมเส้นต้นคลุ้มหรือต้นคล้าให้ระบุ พร้อมส่วนของพืชที่ใช้ เช่น สีแดงจากครั่ง
 - (๔) ข้อเสนอแนะในการใช้และการดูแลรักษา (ถ้ามี)
 - (๕) ประวัติผลิตภัณฑ์ (ถ้ามี)
 - (๖) เดือน ปีที่ทำ
 - (๗) ชื่อผู้ทำหรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในกรณีใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ผลผลิตจากต้นคลุ้มหรือต้นคล้าที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
- ๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๕ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๙ ข้อ ๔. และข้อ ๕. ทุกรายการ จึงจะถือว่าผลผลิตจากต้นคลุ้มหรือต้นคล้ารุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การประกอบ (ถ้ามี) การเย็บ (ถ้ามี) ลวดลาย (ถ้ามี) สี (ถ้ามี) การเก็บริม (ถ้ามี) การประกอบหรือตกแต่งด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี) และการเคลือบผิว (ถ้ามี) ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๕ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๘ ทุกรายการ จึงจะถือว่าผลผลิตจากต้นคลุ้มหรือต้นคล้ารุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน
- ตัวอย่างผลผลิตจากต้นคลุ้มหรือต้นคล้าต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าผลผลิตจากต้นคลุ้มหรือต้นคล้ารุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้
-